



HRVATSKI ZAVOD ZA POLJOPRIVREDNU
SAVJETODAVNU SLUŽBU



K O Z A R S T V O

PLANIRANJE POTREBA KRME ZA KOZARSKU FARMU



Da bismo mogli profitabilno proizvoditi na farmi potrebno je znati koliko moramo pripremiti pojedinih krmiva za ishranu životinja.

Prema tom podatku znamo kolike površine moramo zasijati kulturama koje koristimo u ishrani na farmi.

Prikazat ćemo primjer potreba u krmivima na farmi g. Štefa.

I. Ukupne potrebe krme za 1 kozu u bređosti od 60 do 90 dana

Krmivo	kg/dan	Hranidbenih dana	Broj grla	Ukupno krmiva, kg
Sijeno	2,2	30	1	66 kg

II. Potrebe za hranom u posljednjih 60 dana bređosti

Krmivo	kg/dan	Hranidbenih dana	Broj grla	Ukupno krmiva, kg
Sijeno	2,2	60	1	132
Kukuruz	0,3	60	1	18

III. Ukupne potrebe krme za 1 kozu u početku laktacije - 1 do 90 dana

Krmivo	kg/dan	Hranidbenih dana	Broj grla	Ukupno krmiva, kg
Sjenaža	4	90	1	360
Sijeno livadno	2	90	1	180
Kukuruz	0,7	90	1	63



IV. Ukupne potrebe krme za 1 kozu u sredini laktacije - 91 do 180 dan

Krmivo	kg/dan	Hranidbenih dana	Broj grla	Ukupno krmiva, kg
Sjenaža od trave	4,5	90	1	405
Sijeno od lucerne	0,5	90	1	45
Kukuruz	0,6	90	1	54

V. Potrebe krme za 1 kozu na kraju laktacije - 181 do 270 dan

Krmivo	kg/dan	Hranidbenih dana	Broj grla	Ukupno krmiva, kg
Sjenaža od trave	4	90	1	360
Sijeno od lucerne	0,5	90	1	45
Kukuruz	0,4	90	1	36

VI. Potrebna količina hrane za 1 jarca izvan sezone mrkanja

Krmivo	kg/dan	Hranidbenih dana	Broj grla	Ukupno krmiva, kg
Sijeno	3	180	1	540

VII. Potrebna količina hrane za 1 jarca u sezoni mrkanja

Krmivo	kg/dan	Hranidbenih dana	Broj grla	Ukupno krmiva, kg
Sijeno	2	185	1	370
Zob	0,4	185	1	74
Kukuruz	0,3	185	1	55,5

Pregled potrebnih krmiva za 1 kozu/jednog jarca kroz godinu dana na obiteljskom gospodarstvu g. Štefa

Opis	Sjenaže od trave, kg	Sijeno livadno, kg	Sijeno lucerne, kg	Kukuruz, kg	Zob, kg
Koze u bređosti 60 do 90 dana		66			
Posljednjih 60 dana bređosti		132		18	
Koze u laktaciji 1 - 90 dana	360	180		63	
Koze u laktaciji 91 - 180 dana	405		45	54	
Koze u laktaciji 181-270 dana	360		45	36	
Ukupno potrebno za 1 kozu za 1 godinu	1125	378	90	171	
Ukupno potrebno za rasplodnog jarca za 1 g.		910		55,5	74

Kozama treba na raspolaganju stalno biti kamena mineralna sol za lizanje.

Kozama povremeno treba davati vitamine.

Vitamini se mogu dati u vodi za piće ili injekcijom. Daju se vitamini AD₃E.

Dva do tri tjedna prije jarenja kože moraju obvezatno dobiti selen.

Iz navedene tablice vidimo kolike su potrebe za hranom na obiteljskom gospodarstvu g. Štefa u jednoj godini za jednu životinju.

Na osnovi toga možemo izračunati kolike su potrebe za hranom za njegovu farmu od 55 koza i jednog jarca.

Tako, npr., možemo izračunati da nam godišnje potrebe za kukuruz iznose:

Krmivo	Kg po kozi za godinu	Kg po jarcu za godinu	Broj grla	Ukupno krmiva potrebnih za ishranu u jednoj godini
Kukuruz	171	55,5	55 1	9.405,0 55,5
Ukupno potrebno za 1 godinu:				9.460,5

Možemo očekivati da će se na gospodarstvu g. Štefa od 55 koza dobiti oko 90 jaradi.

Od tih 90 jaradi 17 jarica će g. Štef ostaviti za remont stada.

Ostala 73 jarića prodat će kao tovljenike. Na osnovu toga možemo izračunati kolike su potrebe za hranom za jarad na farmi g. Štefa.

Tov jaradi s krmnom smjesom

Mjeseci tova	smjesa dnevno (g)	smjesa ukupno (kg)	sijeno dnevno (g)	sijeno ukupno (kg)	tjelesna težina na kraju (kg)
1-2	350	10,5	150	4,5	14
2-3	650	19,5	200	6,0	20

Iz toga možemo zaključiti da g. Štef na svojoj farmi treba osigurati:

Krmivo	broj životinja (kom.)	potrebna količina krmiva (kg)
Sijeno	73	766,5
Smjesa	73	2190

Na gospodarstvu g. Štefa ima i 17 jarica koje će ostati za remont stada.

Za njih su potrebe u krmivima u roku od jedne godine života ovakve:

Opis	br. životinja	kozje mlijeko (l)	sijeno, kg	livadna trava ili paša, (kg)	zob, kg	kukuruz, kg	ječam, kg	smjesa, kg
Sisajuće jare 1 - 84 dana	1	83,3	12,6	28	7,7			7
Jare od 84-270 dana	1	-	93,0	372,0 ili 465,0	37,2			23,15
Skozna jarica od 291 -365 dana	1	-	270,0	-	-	30,0	15,0	-
Ukupno		83,3	375,6	372,0 ili 465,0	44,9	30	15	30,15

Iz prikazane tablice možemo vidjeti da su potrebe, npr. za kukuruzom na farmi g. Štefa za 17 jarica sljedeće:

Kategorija životinja	vrsta krmiva	količina krmiva, (kg)
Jarice u razdoblju od 1-84 dana života	kukuruz u sastavu krmne smjese	36
Jarice u periodu od 84-270 dana života	kukuruz u sastavu krmne smjese	158
Skodne jarice	kukuruz	510

Iz navedenih podataka možemo napraviti plan potreba za svako krmivo u ishrani na farmi.

Na osnovi tih podataka možemo izračunati i veličinu površine koju moramo zasijati određenom kulturom.

Možemo izračunati da su nam na gospodarstvu g. Štefa potrebe, za npr., kukuruzom, sljedeće:

Kategorija životinja	godišnje potrebe u kukuruzu na farmi g. Štefa u kg	broj grla
Koze	9.405	55
Jarac	55,5	1
Jarići u tovu	306	73
Jarice za remont	704	17
Ukupno	10.470,5	

Iz navedene će tablice g. Štef znati koliko kukuruza treba zasijati da bi mu izraslo dosta kukuruznog zrna za njegovu farmu.

Ako mu je prinos na 1 ha = 10 t kukuruza, onda treba zasijati 1,047 ha kukuruzom.

Na taj način možemo izračunati i potrebe za sva ostala krmiva koja koristimo u ishrani na farmi.



Za sve informacije u vezi s planiranjem potreba krme za kozarsku farmu možete se obratiti savjetnicima stočarima u ispostavama Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu.

Autor: **DRAGUTIN KASTELJAN**, dipl. inž. agr.

Odgovorni urednik: dr. sc. Ivan Katalinić

Grafička priprema: Damir Ravlić

Tisak: FiLeDaTa, Zagreb

Nakladnik:

Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu

Ulica grada Vukovara 78 • 10000 Zagreb

telefon: (1) 61 06 190 • fax: (1) 61 09 140

e-mail: hzpss@hzpss.hr

<http://www.hzpss.hr/>

Za detaljnije informacije obratite se savjetniku HZPSS